

skridt, når et helt lag i samfundet skal være uden for det. Den tjenende kvinde er ingen lille del af samfundet, og det er hende, der i almindelighed bliver arbejderens hustru og opdrager for hans børn.

Det, hvorom alle, der har interesse for kvindesagen, er enige, er dette, at kvinden må have oplysning; hun må ikke alene leve i dunkle fornemmelser, hendes tanker må klares. Som hendes hjerte er varmt, må hendes hoved være lyst, og frem for alt må hendes mund vide, hvad den siger.

Hvorledes får tjenestepigen under sine nuværende kår del i denne oplysning?

Jeg tænker, vi husmødre her straks kan begynde. —

Den frigørende lysstraale, som allerede nu er trængt ind i mange hjem til kvinden, den må også trænge ind i det lille ensomme kammer, hvor den fattige tjenestepige sidder med sine længsler og drømme, eller rettere sagt, den må kalde hende ud af det fattige kammer ind i den lyse, varme stue, hvor fader og moder sidde, for at hun imellem børnene kan få lov at høre om det sande og det gode, som er kraften i menneskelivet.

Jeg mener, at her i dette spørgsmål behøver vi ikke at gøre opråb i samfundet, her er intet at vente på, her kan vi straks begynde. Vi husmødre, som har klarhed og lys over mange ting, må hver i sit hjem gøre vort til, at de, der arbejde, de, som støtte det og hjælpe at holde det paa fode, også må føle hjemmets luft, sørge for, at de unge pigers tjenestetid også bliver dem en skoletid, som kan stå for dem i et lyst og dejligt minde i deres virketid, at de ikke i modløshed og nød skal kaste sig i armene på den første den bedste mand for at slippe pinen, uskikked, som de er til at stifte hjem, før de endnu har klarhed over de allersimpleste ting i naturen og menneskelivet.

Jeg tror, at mangen god og venlig husmoder har gjort forsøg på at være venlig imod sin tjenestepige; men jeg er vis på, at det er få, det er lykkedes til glæde for begge parter, fordi de ofte er gået ud fra fejle forudsætninger.

Sagen er nemlig den, vi må gå ud fra den bestemte forudsætning, at vore tjenestefolk har ganske den samme menneskeret og værdighed, som vi selv, hvad de så ellers kan mangle i udvikling og opdragelse.